

**Porozumienie
dla Bezpieczeństwa
w Budownictwie**

STANDARD BHP

8.0

PRACE W CZYNNYCH ZAKŁADACH

Standard ten zawiera minimum wymagań, jakie należy spełnić dla zapewnienia bezpieczeństwa w trakcie przygotowania oraz prowadzenia prac w czynnych zakładach pracy lub ich częściach.

UWAGA

Prowadzenie robót budowlanych, rozbiórkowych, remontowych lub montażowych bez wstrzymania ruchu zakładu pracy lub jego części wiąże się z wieloma zagrożeniami, wykraczającymi poza typowe dla tego rodzaju prac. Są one także spowodowane przebywaniem pracowników zatrudnionych przy innych pracach lub działaniu maszyn i urządzeń technicznych będących wyposażeniem zakładu, w którym realizowane są roboty budowlane. Zadaniem realizującego prace budowlane jest ich zaplanowanie i przygotowanie w sposób gwarantujący bezwypadkowość oraz zminimalizowanie ryzyka do akceptowalnego poziomu. Prace w czynnych zakładach lub jego częściach należą do szczególnie niebezpiecznych.

W przypadku pytań lub wątpliwości skontaktuj się z najbliższym specjalistą BHP.

Standard ten:

- zawiera wymagania wynikające z prawa i norm polekich oraz wewnętrznych uregulowań Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie,
- jest obligatoryjny dla wszystkich jednostek Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie,
- pomaga zapewnić bezpieczne i skuteczne praktyki podczas prac.

A. DZIAŁANIA PRZED ROZPOCZĘCIEM ROBÓT

1. Przed rozpoczęciem prac budowlanych, rozbiórkowych, remontowych, montażowych lub przed przystąpieniem do usuwania awarii czy usterek, właściciel czynnego zakładu lub jego części oraz wykonawca ww. prac ustalają szczegółowe warunki bezpiecznego ich przeprowadzenia i dokonują podziału obowiązków w tym zakresie.
2. Ustalenia te oraz podział obowiązków należy potwierdzić podpisanym przez strony protokołem.
3. Wszelkie prace, o których mowa powyżej, należy poprzedzić przygotowaniem Instrukcji Bezpiecznego Wykonania Robót (IBWR) opartej na identyfikacji potencjalnych zagrożeń.
4. Osoby przygotowujące IBWR powinny uwzględnić dodatkowo zagrożenia nietypowe dla charakteru prowadzonych prac oraz dotyczące osób postronnych, które nie są pracownikami wykonawcy.
5. Jeśli planowane prace będą prowadzone w sąsiedztwie obszarów szczególnego zagrożenia wynikającego ze specyfiki czynnego zakładu lub jego części, przygotowujący IBWR powinni ją uzgodnić z kompetentnym przedstawicielem/właścicielem tego zakładu.
6. Wszystkie prace w czynnych zakładach lub ich części należy prowadzić w oparciu o Instrukcję Bezpiecznego Wykonywania Robót (IBWR), opracowywaną każdorazowo dla poszczególnych zadań.

7. Właściciel/pracodawca czynnego zakładu, na terenie którego będą prowadzone roboty budowlane, powiadamia wszystkich swoich pracowników oraz osoby postronne, mogące znaleźć się w obszarze prowadzonych prac, o ich zakresie, czasie trwania, potencjalnych zagrożeniach oraz koniecznych środkach zapobiegawczych ustalonych do obowiązkowego stosowania.
8. Teren prowadzonych prac należy oznakować oraz skutecznie wygradzić.
9. W miejscach szczególnie niebezpiecznych należy umieścić znaki informacyjne oraz inne środki zabezpieczające przed skutkami zagrożeń, jak np. bariery ochronne, siatki zabezpieczające, kotary, pełne wygradzenia.

B. DZIAŁANIA PODCZAS PROWADZENIA ROBÓT

1. Wszelkie prace w czynnych zakładach lub ich części należy prowadzić w oparciu o pisemne polecenie.
2. Jeśli wystąpią prace specjalistyczne, wymagające dodatkowych uzgodnień lub pozwoleń, należy stosować się do ustaleń, o których mówi punkt A1 niniejszego standardu lub postanowień przepisów.
3. W czynnych zakładach usługowych lub handlowych należy planować wszelkie roboty poza ich godzinami pracy, a gdy nie jest to możliwe – w czasie najmniejszego ruchu.
4. Roboty rozbiórkowe, podbicia fundamentów oraz prace modernizacyjne konstrukcji należy prowadzić w oparciu o codzienną kartę startową tych prac.
5. W Porozumieniu dla Bezpieczeństwa w Budownictwie obowiązują standardy szczegółowe dotyczące prac w czynnych zakładach.

**Porozumienie
dla Bezpieczeństwa
w Budownictwie**

STANDARD BHP

8.1

MODERNIZACJE I ROZBUDOWY

Standard ten zawiera minimum wymagań, jakie należy spełnić dla zapewnienia bezpieczeństwa podczas modernizacji lub rozbudowy obiektów.

UWAGA

Modernizacje lub rozbudowy są związane z wykonywaniem w istniejącym obiekcie robót budowlanych, polegających na przywróceniu elementów budowlanych do wymaganej sprawności technicznej lub użytkowej. Dopuszcza się zastosowanie wyrobów budowlanych innych niż użyte w stanie pierwotnym. Ze względu na fakt realizacji zadania w istniejących obiektach, zaplanowanie robót ma na celu zidentyfikowanie zagrożeń nietypowych, mogących mieć związek ze stanem obiektu i sposobem jego dotychczasowej eksploatacji.

W przypadku pytań lub wątpliwości skontaktuj się z najbliższym specjalistą BHP.

Standard ten:

- zawiera wymagania wynikające z prawa i norm polskich oraz wewnętrznych uregulowań Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie,
- jest obowiązkowy dla wszystkich jednostek Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie,
- pomaga zapewnić bezpieczne i skuteczne praktyki podczas prac.

A. WSTĘP

1. Podczas oferowania projektu, specjalista ds. BHP powinien uczestniczyć w wizji lokalnej terenu inwestycji, co pomoże określić stan przyszłego placu budowy i zagrożeń, jakie mogą wystąpić w trakcie realizacji.
2. Analiza założeń do budżetu musi uwzględniać koszty związane z bezpieczeństwem pracy.

B. DZIAŁANIA PRZED ROZPOCZĘCIEM ROBÓT

1. Prace związane z modernizacją i rozbudową powinny być prowadzone przez doświadczonych i wykwalifikowanych osób, posiadających wiedzę z zakresu BHP. Należy dokładnie sprawdzić kompetencje powyższych osób.
2. Przed przystąpieniem do wykonywania prac rozbiórkowych, w szczególności prac związanych z podbiciem fundamentów, wymianą elementów konstrukcyjnych, wyburzeniami, usuwaniem materiałów, substancji niebezpiecznych oraz przebywaniem w środowisku, w którym mogą wystąpić te substancje, na istniejącym budynku należy zapewnić przeprowadzenie oceny stanu technicznego tego obiektu przez uprawnioną osobę (ekspertyza stanu technicznego).
3. Należy zapewnić projekt wykonawczy, określający kolejność i szczegółową technologię wykonywania robót, sporządzony przez osobę posiadającą właściwe uprawnienia i doświadczenie.

4. Wykonawca prac rozbiórkowych powinien posiadać doświadczenie w zakresie prowadzonych prac i zapewnić stały, bezpośredni nadzór nad prowadzonymi pracami rozbiórkowymi, wyznaczając do pełnienia tej funkcji kierownika robót, legitymującego się stosownymi uprawnieniami budowlanymi oraz posiadającego odpowiednie doświadczenie w zakresie zadań zleconych na danym projekcie.
5. Pracownicy zatrudnieni przy modernizacjach i rozbudowach muszą posiadać wymagane kwalifikacje zawodowe i zdrowotne oraz powinni być przeszkoleni w dziedzinie BHP odpowiednio do zakresu prowadzonych prac oraz zapoznani z IBWR.
6. Maszyny, urządzenia i sprzęt pomocniczy stosowane przy modernizacjach i remontach powinny być sprawne technicznie oraz posiadać wymagane certyfikaty.
7. Osoby obsługujące powyższy sprzęt muszą posiadać wymagane uprawnienia i badania lekarskie.
8. Pracownicy zatrudnieni w warunkach zagrożeń wynikających z IBWR powinni być wyposażeni w odpowiednią odzież, obuwie i sprzęt ochronny. Należy ich także zapoznać z zasadami jego stosowania.
9. Roboty szczególnie niebezpieczne należy prowadzić w minimum dwuosobowej obsadzie. Ponadto trzeba zadbać o środki techniczno-organizacyjne, zapewniające bezpieczeństwo na stanowiskach pracy oraz skuteczną asekurację i ewakuację w razie wystąpienia takiej potrzeby.
10. Podstawowym dokumentem w zakresie BHP, niezbędnym do rozpoczęcia i prowadzenia prac modernizacyjnych i remontowych, jest Instrukcja Bezpiecznego Wykonywania Robót (IBWR).
11. IBWR należy opracować korzystając z Planu Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia (Plan BIOZ) oraz projektu wykonawczego dla konkretnego rodzaju robót.
12. Do sporządzenia IBWR konieczne jest ustalenie wszystkich zagrożeń, jakie mogą wystąpić w procesie prowadzenia robót modernizacyjnych i remontowych.
13. IBWR podlega zatwierdzeniu przez kierownika budowy, po jej zaopiniowaniu przez przydzieloną osobę do nadzoru technicznego z ramienia Generalnego Wykonawcy.
14. Roboty rozbiórkowe, podbicia fundamentów oraz prace modernizacyjne konstrukcji należy prowadzić w oparciu o codzienną kartę startową tych prac.
15. Roboty modernizacyjne i rozbudowy prowadzone bez wstrzymania ruchu zakładu pracy, w miejscach przebywania pracowników zatrudnionych przy innych pracach lub związane z działaniem maszyn i innych urządzeń technicznych, powinny być tak organizowane, aby nie narażać pracowników na niebezpieczeństwa i uciążliwości wynikające z realizowanych prac.
16. Przed rozpoczęciem robót modernizacyjnych i rozbudowy, pracodawca, u którego mają być prowadzone roboty i osoba kierująca tymi robotami, powinni ustalić w podpisanym protokole szczegółowe warunki BHP, z podziałem obowiązków w tym zakresie.
17. O prowadzonych robotach modernizacyjnych lub rozbudowie oraz środkach bezpieczeństwa, jakie należy stosować w czasie ich trwania, pracodawca powinien poinformować pracowników przebywających lub mogących się znaleźć na terenie prowadzenia prac lub w ich sąsiedztwie.
18. Teren prowadzenia robót modernizacyjnych i rozbudowy powinien być wydzielony i wyraźnie oznakowany. W miejscach niebezpiecznych należy umieścić znaki informujące o rodzaju zagrożenia oraz stosować inne środki zabezpieczające przed skutkami zagrożeń (siatki, bariery itp.).

C. DZIAŁANIA PODCZAS PROWADZENIA ROBÓT

1. Podczas wykonywania prac modernizacyjnych i rozbudowy na terenie czynnych zakładów należy stosować się do zasad zawartych w standardzie szczegółowym „8.3 Uzgodnienia i pozwolenia na roboty w czynnych zakładach”.
2. Wszelkie prace budowlane realizowane w ramach modernizacji i rozbudowy należy prowadzić w oparciu o obowiązujące przepisy, zasady i normy BHP oraz opracowane standardy z grupy „Kluczowe zagrożenia” i „Plac budowy”.
3. Podjęcie prac w każdym dniu prowadzenia robót powinno być poprzedzone spotkaniem z wyznaczonymi do ich wykonania pracownikami, przeprowadzonym przez lub przy udziale osoby nadzorującej prace ze strony Generalnego Wykonawcy.
4. Spotkanie codzienne powinno obejmować:
  - wyznaczenie strefy prowadzenia robót,
  - wizualną kontrolę strefy robót w celu wykrycia zagrożeń, które mogą wystąpić zarówno przed jak i po dopuszczeniu pracowników do wykonania prac (jeżeli będzie to konieczne, w przypadku stwierdzenia/ uzyskania informacji o zagrożeniu, należy uzgodnić dodatkowe rozwiązania z projektantem, a treść uzgodnień przekazać pracownikom),
  - omówienie technologii prowadzenia robót,
  - omówienie zagrożeń, które mogą wystąpić w trakcie wykonywania prac, sposobu ich minimalizowania oraz postępowania w sytuacjach awaryjnych,
  - dokonanie imiennego podziału prac,
  - prawidłowe, zgodne ze stanem rzeczywistym, wypełnienie Karty spotkania codziennego,
  - akceptację Karty spotkania codziennego przez osobę nadzorującą prace ze strony GW, co jest równoznaczne z wydaniem pisemnego zezwolenia na wykonanie prac w danym dniu, w zakresie określonym w Karcie.

D. ZABRANIA SIĘ:

1. Rozpoczynania prac modernizacyjnych i rozbudowy na terenie czynnych zakładów bez uzgodnienia warunków realizacji robót z pracodawcą, u którego mają one być prowadzone i osobą kierującą tymi pracami.
2. Przebywania podczas prowadzenia prac modernizacyjnych i rozbudowy na terenie czynnych zakładów osób niepoinformowanych o zagrożeniach i ryzyku występującym w czasie wykonywania zadania oraz niezbędnych środkach bezpieczeństwa.
3. Prowadzenie prac rozbiórkowych:
  - przed odłączeniem obiektu od sieci gazowej, ciepłej, elektroenergetycznej, teletechnicznej, wodociągowej i kanalizacyjnej,
  - jeżeli zachodzi możliwość przewrócenia części konstrukcji obiektu przez wiatr (roboty należy wstrzymać w przypadku, gdy prędkość wiatru przekracza 10 m/s),
  - nad kondygnacjami, na których przebywają ludzie,
  - przez podkopywanie i podcinanie ścian lub innych części obiektu,
  - sposobami zmechanizowanymi gdy osoby i maszyny znajdują się w strefie niebezpiecznej (zagrożonej zawaleniem się konstrukcji).
4. Dopuszczania jakichkolwiek odstępstw od projektu wykonawczego podczas prowadzenia prac, a w przypadku ich stwierdzenia, należy natychmiast podjąć działania zapewniające bezpieczeństwo prowadzenia robót, zgodnie z wytycznymi standardu.

Załącznik nr 1

.....
miejsowość, data

**KARTA STARTOWA PRAC SZCZEGÓLNIE NIEBEZPIECZNYCH
– ROBOTY ROZBIÓRKOWE, PODBICIA FUNDAMENTÓW, MODERNIZACJE KONSTRUKCYJNE**

Wykonawca:	Osoba z nadzoru PDW:	Ilość osób:	Data:
Osoba z nadzoru GW:	Zadanie zgodnie z IBWR z dnia:		
Wskazanie dokładnej lokalizacji wykonywania prac:			
Wnioski z wizualnej kontroli stanowiska pracy:			
<p><u>Sposób wykonania (zapewnienia bezpiecznych warunków pracy – środki ochrony zbiorowej oraz technologia i kolejność wykonywania prac):</u></p> <p><u>Narzędzia/maszyny (w tym: rusztowania, podesty robocze):</u></p>	<p align="center">Opis zagrożeń</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przewrócenie, zawalenie się ściany, stropu przy pracach rozbiórkowych, • Przewrócenie, zawalenie się ściany przy wykonywaniu podbicia fundamentów, • Upadek elementów konstrukcyjnych na pracownika podczas demontażu lub ich wymiany, • Upadek z wysokości, Upadek przedmiotów z wysokości, • Uderzenie, przygniecenie przez transportowany materiał – transport pionowy i poziomy, • Przewrócenie się rusztowania, • Potrącenie przez maszyny budowlane, • Porażenie prądem, • Realizowanie prac przy użyciu niesprawnego sprzętu, • Wpadnięcie do wykopu ludzi/maszyn, • Osunięcie się ziemi w wykopie, • Pożar, wybuch, • Zatrucie substancjami niebezpiecznymi, • Zawalenie się elementu podczas prac rozbiórkowych, • Urazy spowodowane pracą narzędziami ręcznymi i ostrymi przedmiotami, • Inne 	<p align="center">Wykaz środków ochronnych indywidualnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Helm ochronny, obuwie (S3) i okulary ochronne, odzież ostrzegawcza, • Środki ochrony zbiorowej (siatki, balustrady), • Bezpieczne i kompletne wykonanie poszycie podestów, • Wygradzenie strefy, • Szelki bezpieczeństwa, • Lina bezpieczeństwa z amortyzatorem, • Lina bezpieczeństwa, • Urządzenie samohamowne do pracy w pionie + linka do pracy na dachu**, • Urządzenie samohamowne do pracy w poziomie, • Urządzenie samozaciskowe, • Pozioma lina kotwicząca (pomocnicza), • Punkty kotwiczące (osprzęt): • Półmaska przeciwpyłowa, • Ochronniki słuchu, • Rękawice antywibracyjne, • Odzież i rękawice trudnopalne, • Środki ochrony indywidualnej ujęte w karcie charakterystyki substancji niebezpiecznej: • Inne 	
	Nadzór nad pracami:	Imię	Nazwisko
Wykonawca			
Nazwa firmy			

Załącznik nr 1

LISTA PRACOWNIKÓW ZAPOZNANYCH Z DZIENNĄ KARTĄ PRACY

Lp.	Imię i nazwisko	Podpis	Lp.	Imię i nazwisko	Podpis
1			9		
2			10		
3			11		
4			12		
5			13		
6			14		
7			15		
8			16		

REMONTY I USUWANIE USTEREK

Standard ten zawiera minimum wymagań, jakie należy spełnić dla zapewnienia bezpieczeństwa podczas remontów i usuwania usterek.

A. WSTĘP

1. Roboty związane z remontami i usuwaniem usterek w czynnych zakładach lub ich częściach należą do prac szczególnie niebezpiecznych. Decyduje o tym występowanie podczas ich realizacji wielu nietypowych zagrożeń, związanych ze specyfiką zakładu. Zagrożenia te nie pojawiają się w standardowych pracach budowlanych.
2. Remonty i usuwanie usterek są najczęściej zadaniami krótkoterminowymi, co może wpływać na obniżenie poziomu bezpieczeństwa ze względu na częste lekceważenie zagrożeń z nimi związanych.
3. Aby remonty i usuwanie usterek w czynnych zakładach przebiegały z zachowaniem wszelkich wymogów BHP, a przede wszystkim bezwypadkowo, niezbędne jest zastosowanie minimalnych wymagań określonych w niniejszym standardzie.

B. DZIAŁANIA PRZED ROZPOCZĘCIEM ROBÓT

1. Przed przystąpieniem do remontu lub usuwania usterek w czynnym zakładzie lub jego części należy z przedstawicielem tego zakładu ustalić i spisać szczegółowe zasady współpracy. Dokonując powyższych ustaleń, należy korzystać ze wskazówek zawartych w standardzie szczegółowym „8.3 Uzgodnienia podczas prac w czynnych zakładach”.
2. Przed przystąpieniem do remontu lub usuwania usterek w czynnym zakładzie lub jego części należy powołać koordynatora BHP, który będzie sprawował nadzór nad bezpieczeństwem pracy, związany z jednoczesnym wykonywaniem robót w tym samym miejscu przez pracowników zakładu i wykonawcy prac budowlanych.
3. Niezależnie od powołania koordynatora BHP, należy ustanowić stały nadzór nad pracami budowlanymi.
4. Osoba nadzorująca prace musi posiadać uprawnienia budowlane w zakresie odpowiednim do rodzaju i zakresu prowadzonych robót oraz aktualne szkolenie okresowe BHP dla osób nadzoru.
5. Przed przystąpieniem do remontu lub usuwania usterek w czynnym zakładzie lub jego części należy każdorazowo przygotować Instrukcję Bezpiecznego Wykonywania Robót (IBWR).
6. Przygotowaną IBWR należy omówić z kompetentnym przedstawicielem zakładu pod kątem nietypowych zagrożeń związanych z charakterem prowadzonej przez zakład działalności.

W przypadku pytań lub wątpliwości skontaktuj się z najbliższym specjalistą BHP.

Standard ten:

- zawiera wymagania wynikające z prawa i norm polskich oraz wewnętrznych uregulowań Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie,
- jest obligatoryjny dla wszystkich jednostek Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie,
- pomaga zapewnić bezpieczne i skuteczne praktyki podczas prac.

C. DZIAŁANIA PODCZAS PROWADZENIA ROBÓT

1. Roboty rozbiórkowe, podbicia fundamentów oraz prace modernizacyjne konstrukcji należy prowadzić w oparciu o codzienną kartę startową tych prac, która stanowi załącznik nr 1 do standardu szczegółowego: „8.1 Modernizacje i rozbudowy”.
2. Jeśli praca będzie realizowana w czynnym zakładzie, należy ją zakwalifikować do prac szczególnie niebezpiecznych i prowadzić w minimum dwuosobowej obsadzie.
3. Osoby przebywające lub mogące przebywać na terenie prowadzenia robót lub w jego sąsiedztwie należy poinformować o zakresie prowadzonych prac oraz ustalonych, niezbędnych środkach ochronnych, jakie pracownicy zakładu muszą stosować i jakie ustalono w IBWR.
4. Wszelkie prace w ramach robót wykonywanych w czynnym zakładzie mogą być prowadzone wyłącznie na podstawie pisemnego polecenia.
5. Teren prowadzenia robót musi być wydzielony i oznakowany zgodnie z ustaleniami z przedstawicielem zakładu.
6. Planując oraz prowadząc wszelkie remonty oraz usuwanie usterek na czynnych drogach, należy uwzględnić wskazówki zawarte w standardach szczegółowych: „5.2 Organizacja ruchu na budowie liniowej” i „5.4 Oznakowanie i prowadzenie robót pod ruchem”.
7. W miarę możliwości prace remontowe i czynności związane z usuwaniem usterek należy planować poza godzinami pracy, jeśli dotyczy to czynnych zakładów oraz gdy jest to możliwe podczas najmniejszego ruchu przy robotach na drogach oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

UZGODNIENIA I POZWOLENIA NA ROBOTY W CZYNNYCH ZAKŁADACH

Standard ten zawiera minimum wymagań, jakie należy spełnić dla zapewnienia bezpieczeństwa przy uzgodnieniach i uzyskiwaniu pozwoleń na roboty w czynnych zakładach.

A. WSTĘP

1. Prace budowlane w czynnych zakładach lub ich częściach należą do grupy prac szczególnie niebezpiecznych ze względu na wiele nietypowych zagrożeń (związanych ze specyfiką zakładu), które nie pojawiają się przy standardowych robotach budowlanych. Zagrożenia te dotyczą zarówno pracowników realizujących kontrakt budowlany, jak i pracowników przebudowywanego zakładu.
2. Bardzo ważne jest ustalenie zasad współpracy i wzajemnego oddziaływania, tak aby realizacja prac przebiegała w sposób nienarządzający ludzi na niebezpieczeństwa i uciążliwości.

B. DZIAŁANIA PRZED ROZPOCZĘCIEM ROBÓT

1. Strony przystępujące do realizacji prac budowlanych oraz innych (rozbiórki, remonty, montaż, usuwanie usterek) ustalają przed rozpoczęciem robót szczegółowe zasady współpracy oraz podział zadań i odpowiedzialności. Zasady te należy potwierdzić na piśmie dokumentem „Instrukcja współpracy”.
2. Szczegółowe zasady wzajemnej współpracy powinny dotyczyć:
  - sposobu informowania pracowników budowy o zagrożeniach występujących w zakładzie, a szczególnie w obszarach planowanych robót,
  - ustalenia, wyznaczenia i oznakowania stref niebezpiecznych,
  - metod i środków wydzielenia i oznaczenia miejsc prowadzonych robót (bariery, siatki, kotary itp.),
  - wstępu i poruszania się po terenie zakładu pracowników, usługodawców i dostawców związanych z prowadzonymi pracami budowlanymi (identyfikacja pracowników, drogi komunikacyjne, strefy niebezpieczne itp.),
  - wstępu i poruszania się po wydzielonym terenie budowy pracowników zakładu (np. wstęp tylko w asyście pracownika budowy, niezbędne środki ochronne),
  - obowiązujących standardów bezpieczeństwa uwzględniających szczegółowe zasady bezpiecznego wykonania przyjętych do realizacji robót,
  - wyznaczenia z imienia i nazwiska osób do wzajemnej współpracy w obszarze bezpieczeństwa pracy,
  - ustalenia wykazu prac zaliczanych do szczególnie niebezpiecznych i wymagających pisemnego pozwolenia,

W przypadku pytań lub wątpliwości skontaktuj się z najbliższym specjalistą BHP.

Standard ten:

- zawiera wymagania wynikające z prawa i norm polskich oraz wewnętrznych uregulowań Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie,
- jest obligatoryjny dla wszystkich jednostek Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie,
- pomaga zapewnić bezpieczne i skuteczne praktyki podczas prac.

- przyjęcia właściwych metod i środków reagowania w sytuacjach awaryjnych (wypadek, pożar, wybuch, awaria itp.),
- ustalenia dróg, sposobów ewakuacji w przypadku sytuacji awaryjnych,
- ustalenia zasad ochrony przeciwpożarowej, w tym sposobów alarmowania, lokalizacji podręcznych środków gaśniczych, wyznaczenia osób przeszkolonych do działań w sytuacji wystąpienia pożaru lub wybuchu.

C. DZIAŁANIA PODCZAS PROWADZENIA ROBÓT

1. Teren prowadzenia robót musi być wydzielony i oznakowany zgodnie z ustaleniami z przedstawicielem zakładu.
2. Przedstawiciel zakładu musi poinformować zainteresowane osoby (przebywające lub mogące przebywać na terenie prowadzenia robót lub w jego sąsiedztwie) o zakresie prowadzonych prac oraz o ustalonych niezbędnych środkach ochronnych, jakie pracownicy zakładu muszą stosować.
3. Ze względu na fakt, że każda praca realizowana w czynnym zakładzie należy do grupy prac szczególnie niebezpiecznych, wszystkie roboty należy prowadzić w oparciu o Instrukcję Bezpiecznego Wykonywania Robót (IBWR).
4. Przygotowaną IBWR należy uzgodnić ze wskazanym w „Instrukcji współpracy”, kompetentnym przedstawicielem zakładu pod kątem nietypowych zagrożeń związanych z charakterem prowadzonej przez zakład działalności.
5. Wszystkie prace spawalnicze prowadzone w ramach robót wykonywanych w czynnym zakładzie mogą być prowadzone tylko i wyłącznie na podstawie pisemnego pozwolenia wydanego przez wskazanego przedstawiciela zakładu.
6. Roboty rozbiórkowe, podbicia fundamentów oraz prace modernizacyjne konstrukcji należy prowadzić w oparciu o codzienną kartę startową tych prac – załącznik nr 1 do standardu szczegółowego: „[8.1 Modernizacje i rozbudowy](#)”.
7. W przypadku ustalenia w „Instrukcji współpracy” dodatkowej listy prac wymagających pisemnego pozwolenia, przed ich rozpoczęciem należy każdorazowo zwrócić się o pozwolenie na realizację do wskazanego przedstawiciela zakładu.
8. Prace przy urządzeniach i instalacjach elektroenergetycznych wykonywanych na polecenia zostały określone w standardzie szczegółowym „[4.2 Polecenia na prace, kwalifikacje, uprawnienia](#)”.
9. Wszędzie tam, gdzie jest to możliwe, roboty w czynnych zakładach należy planować, przygotowywać i prowadzić poza godzinami pracy zakładu lub na zmianach z minimalną obsadą pracowników.